

være. — Den højtærede Minister lod til, at han nok kunde gaa med til en anden Skolekommission end den, vi nu have efter de gældende Love, men det har ikke været mig klart, hverken af den højtærede Ministers Udtalelser under 1ste eller 2den Behandling, hvorledes den Skolekommission skal se ud. Det eneste, den højtærede Minister sagde derom i Dag, var, at Skolekommissionen skulde være Udtryk for de „skoleinteresserede“. Det er en ny Vælgerklasse, man her vil etablere, og hvordan skulde man finde den? Jeg ved ikke, hvor man skal finde den Slags Vælgere. De, der skulle affatte Valglisten, ville blive højest uheldigt stillede. Jeg ønsker derfor ikke at etablere en ny Vælgerklasse, og derfor har jeg ikke kunnet gaa med til et andet Mindretalsforslag om, at ingen maatte have Stemmeret uden de Forældre, som have Børn i Skolen, eller som overhovedet have Børn, thi det er ikke rigtigt, synes jeg, her at danne en ny Vælgerklasse. Det forekommer mig ganske naturligt, at de Beboere i Kommunen, der statte og skulde til Kommunen, ogsaa have Interesse af, hvordan Læreren er, og jeg beklager i høj Grad, at den højtærede Minister ikke har kunnet gaa med til de efter min Mening ret moderate Forslag, som det Mindretal, hvortil jeg hører, har stillet; baade med Hensyn til Skolekommissionens Sammensætning og med Hensyn til vide en Mistillid til de kommunale Raad, som det ærede Medlem for Bogense (M. Nielsen) synes at mene. Jeg mener ikke, at man behøver at sige, at det er en Mistillid til Sogneraadene, at man giver Befolkningen en direkte større Indflydelse paa Skolevæsenets Stilling, end de nu have indirekte gennem Sogneraadet, og derfor, netop fordi jeg har særlig Interesse for de kommunale Raad, ikke mindst for Sogneraadene paa Landet, har jeg ikke ønsket, at man helt skulde flytte al Indflydelse paa Skolekommissionerne og deres Sammensætning bort fra de kommunale Raad, men dog i det mindste lade dem have Ret til at vælge Halvdelen af Skolekommissionens Medlemmer, og derigennem ville de kommunale Raad ogsaa faa deres Medindflydelse paa Indstillingerne, idet Skolekommissionen efter vort Forslag skulle foretage Indstillingerne og bistaa af et Valgnævn for Skoledistriktet valgt efter de Regler, som Flertallet i øvrigt har foreslaaet. Kan man ikke unde Befolkningen en saa lille Grad af Frihed, saa er der ingen stor Udset til at naa fremad. Tilbage bliver saa den højtærede Ministers Lovforslag, men Ministerens

Lovforslag er jo et Forslag, der i ikke ringe Grad vil lægge betydelige Byrder paa vort Lands Befolkning, dels gennem Statskassen og dels gennem Kommunerne; thi overalt, hvor der skal oprettes ny Embeder — og det vil jo ske i noget over 624 Tilfælde — vil der selvfølgelig blive udskrevet betydelig større Udgifter i Kommunerne, end Tilfældet nu er. Men ved Siden af, at Ministerens Lovforslag vil lægge betydelige Byrder for Befolkningen, vil Ministeren beståre Kommunernes Ret med Hensyn til Indstillinger og Forældrenes Ret med Hensyn til Udskrivning ved 13 Marsalderen. Jeg antager dog ikke, at vort Folk er stillet saadan, at det vil købe en Skolelov paa de Billaar, at det opgiver sin Rettighed for at faa større Byrder. Det tror jeg ikke, og jeg vil se det, før jeg tror det, at Flertallet her i denne Sal skulde være til Sinds at gaa den Vej. Med Hensyn til det Forslag, jeg har stillet under Nr. 39 angaaende Spørgsmaalet om Uffebdigelse af en Lærer under visse Tilfælde, mente Ministeren, at det vilde være at sætte en Præmie paa det private Skolevæsen. Ja, hvorfor skulde man ikke det? Vilde det dog ikke være den højeste Grad af Fuldkommenhed, naar en eller anden Kommune — jo flere jo bedre — viste, at dens Interesse for Skolevæsenet og Undervisningsagen var saa levende, at den vilde tage denne Sag i sin Haand, at den ved Oprettelsen af private Skoler gjorde, hvad den kunde for at faa en slydigere og bedre Undervisning end den, der tilbødes af den Lærer, der nu en Gang var ansat ved den offentlige Skole? Jeg kan slet ikke se, at der er noget forkert i at gaa den Vej at stille det som et Ideal. For det kan jo ikke nægtes, at skal man opnaa noget for Undervisningens Fremme her i Landet, er det ikke nok, at man ved Lov tvinger Folk dertil og siger: saadan og saadan skal det være, men Kunsten er at indrette Skolevæsenet saaledes, at Befolkningens Interesse og Kærlighed knyttes dertil, at den faar lyst til at ofre derfor og lyst til at stærke denne Sag sin varmeste og hjerteligste Deltagelse. Den ærede Minister gjorde i denne Forbindelse en Bemærkning om et Udtryk, jeg havde brugt „klingende Mønt“, og det forstod Ministeren ikke. Nej, det ligger i, at den højtærede Minister ikke har forstaaet min Mening paa dette Punkt. Dette Udtryk brugte jeg kun angaaende Spørgsmaalet om Billaarene for Uffebdigelsen af en Lærer, idet jeg sagde, at en Kommune skulde vise, ved „klingende Mønt“, at den virkelig havde Interesse af at faa andre Forhold til Stede, idet jeg i mit Forslag paalægger det som Pligt, at Kommunen skal udrede en Pen-